

اداره کل بنادر و کشتیرانی خرمشهر

نام فرم : دستورالعمل ایمنی

کد : ID-16-F03-00

نام دستورالعمل: دستورالعمل ایمنی لیفتراک

هدف: هدف از تدوین این دستورالعمل رعایت اصول ایمنی در استفاده از لیفتراک است.

دامنه کاربرد: پیمانکاران و ادارات ذیربط ناظر

مسئولیت: مسئولیت اجرای این دستورالعمل بعهده پیمانکاران و ادارات ذیربط ناظر و نظارت بر آن بعهده مرکز ایمنی و بهداشت می باشد.

دستورالعمل:

- ۱) از بکارانداختن لیفتراکی که دوره آموزش آن را فرا نگرفته اید و مجاز به راندن آن نیستید خودداری کنید.
  - ۲) به ظرفیت مجاز حمل بار ایمن با لیفتراک توجه نمایید.
  - ۳) از روی کابلهای و شلنگها در صورتی که حفاظ ندارند عبور نکنید.
  - ۴) در هنگام حرکت بدون بار ارتفاع شاخکها از زمین حداقل ۱۵ سانتیمتر باشد.
  - ۵) شاخکها را تماما زیر بار داخل ننمایید و مواظب شاخکهای بیرون آمده از طرف دیگر باشید.
  - ۶) هیچ کدام از اعضا بدن را از محدوده اتاقک لیفتراک بیرون نبرید.
  - ۷) اجازه ندهید افراد غیر مجاز دستگاه را روشن کرده و آنرا جابجا نمایند.
  - ۸) اجازه ندهید کسی زیر شاخکهای بالا برده شده بایستد و تردد نماید.
  - ۹) دستها، پاها و سر خود را بین قطعات متحرک لیفتراک و سایر خودروها قرار ندهید.
  - ۱۰) اجازه ندهید اشخاص روی شاخکها سوار شوند.
  - ۱۱) با لیفتراک به طرف اشخاصی که در نزدیکی دیوار هستند حرکت ننمایید زیرا ممکن است راه فرار نداشته باشند.
  - ۱۲) سوار نمودن افراد و نفرات روی لیفتراک ممنوع است.
  - ۱۳) در زمین های شیب دار از انبار کردن پالت ها جلوگیری نمایید.
  - ۱۴) برای حمل یک بار همزمان از دو لیفتراک استفاده نکنید.
  - ۱۵) از ترمز ناگهانی برای تخلیه بار بپرهیزید.
  - ۱۶) مطمئن شوید که بار به درستی روی شاخکها قرار گرفته و پایداری لازم را برای جابجایی دارد.
  - ۱۷) مسیر حمل بار را از نظر باز و خلوت بودن و موانع احتمالی بررسی نمایید.
  - ۱۸) جایی که بار را بر روی آن قرار می دهید پایداری و استحکام لازم را داشته باشد.
  - ۱۹) لیفتراک را در مقابل تجهیزات، تابلوهای برق و پله های فرار پارک ننمایید.
  - ۲۰) بارهای نوسان دار را بیش از ۳۰ سانتیمتر از زمین بلند نکنید.
  - ۲۱) در هنگام حمل مخازن حاوی مایعات هر قدر ممکن است نزدیک زمین و بسیار آهسته حرکت ننمایید.
  - ۲۲) قبل از ترک لیفتراک شاخکها روی زمین، ترمزدستی کشیده و اهرمها در حالت خلاص قرار گرفته و موتور خاموش گردد.
  - ۲۳) قبل از جلو آوردن دکل ترمز کنید.
  - ۲۴) به آرامی در جلوی قفسه (انبارش) توقف نموده و ترمز دستی را بکشید و بعد از آوردن دکل به حالت عمودی بار را تا ارتفاع مورد نظر بر روی محل مورد نظر بالا ببرید.
  - ۲۵) بار را دقیقا از مرکز آن بلند کنید و پس از اطمینان از تعادل جابجا نمایید.
  - ۲۶) کف محلی که لیفتراک در آن کار میکند حتما بایستی صاف، عاری از سنگ و... باشد.
  - ۲۷) راننده لیفتراک بایستی
- از وسایل ایمنی نظیر کفش، کلاه و دستکش ایمنی استفاده نماید.

تهیه کننده :	تایید کننده :	تصویب کننده :	کد مدرک : AA-WI-79	وضعیت کنترل :
تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :		

اداره کل بنادر و کشتیرانی خرمشهر

نام فرم : دستورالعمل ایمنی

کد : ID-16-F03-00

نام دستورالعمل: دستورالعمل ایمنی لیفتراک

- از نظر شنوایی و بینایی کاملاً سالم باشد .
- گواهینامه لازم را داشته باشد .
- ۲۸) مطمئن شوید کف محلی که روی آن کار می کنید استحکام و مقاومت لازم را داشته باشد .
- ۲۹) در سر پیچ ها و نقاط کور حتماً از بوق استفاده نمایید .
- ۳۰) چراغ هشدار دهنده گردان روی لیفتراک سالم و روشن باشد .
- ۳۱) در زمان واژگونی لیفتراک در داخل دستگاه بمانید و به بیرون نپرید.
- ۳۲) همیشه فاصله ایمن را با دستگاهها، تجهیزات برقی ، تجهیزات گازی و... رعایت کنید .
- ۳۳) هنگام دور زدن و سر پیچها مواظب باشید که وزنه تعادل دستگاه به اشیاء کناری صدمه وارد نسازد .
- ۳۴) لیفتراک برای کشیدن اجسام طراحی نشده پس چیزی را با آن نکشید.
- ۳۵) در سر پایینی ها هنگامی که بار دارید با دنده عقب حرکت نمایید.
- ۳۶) هنگام حرکت سعی نمایید بدون کمترین ویراژ و انحراف بیمورد حرکت کنید
- ۳۷) وقتی بار حجیم و بزرگ دارید با دنده عقب حرکت نمایید .
- ۳۸) در موقع سوار و پیاده شدن از دستگیره و پله مربوطه استفاده نمایید بررسی نمایید .
- ۳۹) سعی نکنید لیفتراک را خودتان تعمیر نمایید خصوصاً وقتی لیفتراک گرم است.
- ۴۰) از حمل مواد قابل اشتعال توسط لیفتراک پرهیز نمائید.
- ۴۱) در موقع فعالیت لیفتراک هیچکس بین دکل و بدنه قرار نداشته باشد.
- ۴۲) حتماً کپسول اطفاء حریق در لیفتراک داشته باشید .
- ۴۳) یادتان باشد که برای دیدن عقب به آینه بغل اکتفا نکنید با چشم خود عقب را ببینید .
- ۴۴) قبل از راه اندازی لیفتراک بایستی موارد زیر مورد بررسی قرار گیرد:

- وضعیت تایرها
- پر باد بودن تایرها (در تایرهای بادی)
- تجهیزات مربوط به اخطار و ایمنی
- چراغ ها
- باتری
- کنترل ها
- سیستم های tilt (کج کننده) و بالابرنده
- چنگال ها و سایر ابزار بارگیری
- زنجیر ها و کابل ها
- کلیدهای محدود کننده
- ترمزها
- سیستم (های) سوخت

- ۴۵) سریعاً همه حوادث و شبه حادثه ها را گزارش دهید.
- ۴۶) باید کاربر با عملکرد و نحوه استفاده همه کنترلها و ابزار (قبلاً از کار با لیفتراک) آشنا باشد.
- ۴۷) یقین نمایید که لیفتراک به طور دقیق بازرسی شده است.
- ۴۸) دست ها و پاها را در محل یابایی قرار دهید که برای کاربر طراحی شده است. هیچ کدام از اجزای بدن را خارج از محل تعیین شده برای کاربر، قرار ندهید.
- ۴۹) برای افراد کمکی در هدایت لیفتراک احتیاطات زیر لازم است:

تهیه کننده :	تایید کننده :	تصویب کننده :	کد مدرک : AA-WI-79	وضعیت کنترل :
تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :		

اداره کل بنادر و کشتیرانی خرمشهر

نام فرم : دستورالعمل ایمنی

کد : ID-16-F03-00

نام دستورالعمل: دستورالعمل ایمنی لیفتراک

- بالابرابه سمت فردی که درمقابل اجسام ایستاده، نراند.
  - قبل ازهدایت کاربر برای چرخاندن لیفتراک، اطمینان نمایند که کارکنان در پشت منطقه مذکور قرارنگرفته اند.
  - توجه ویژه ای به راهروها، درگاه ها و سایر محل هایی که ممکن است عابرین پیاده به مسیر عبور لیفتراک قدم گذارند، نمایند.
  - اجازه ندهید که هیچکس زیر قسمت بالابرنده هر نوع لیفتراکی قرارگیرد (چه خالی و چه به صورت باردار).
  - به عابرین پیاده اجازه ندهید که به لیفتراک های صنعتی پر قدرت نزدیک شوند مگر اینکه مکان امنی به وسیله کارخانه سازنده، برای نزدیک شدن ایجاد شده باشد.
  - اطمینان حاصل نمایند که راهروهای حریق، مسیرهایی که به پلکان ها ختم می شوند، تجهیزات اطفاحریق، تمیزنگه داشته شده اند.
  - زمانی که کاربر یک لیفتراک صنعتی پر قدرت، در جایگاه خود در ارتفاع بیش از ۲۵ft (۷,۶m) از لیفتراک است، یا هر زمان که کاربر، لیفتراک را ترک می کند و در جای خود قرار ندارد، آن لیفتراک بدون کاربر تلقی می گردد.
- ۵۰) باید کاربر قبل از ترک جایگاه خود، موارد زیر را انجام دهد:
- لیفتراک را به طور کامل متوقف نماید.
  - کنترل های هدایتی را در حالت خنثی قرار دهد.
  - از ترمز توقف استفاده نماید.
- ۵۱) زمانی که کاربر به طور ناخواسته لیفتراک را ترک می کند، باید موارد زیر را اجرا نماید:
- موتور را متوقف یا کنترل ها را خاموش نماید.
  - اگر که باید لیفتراک را در حالی که در سرانشیبی قرار دارد، ترک نماید، چرخ ها را ثابت نماید.
  - فاصله ایمن را از لبه شیب ها، سکوها، و سایر سطوح کاری مشابه حفظ نماید.
- ۵۲) حرکت لیفتراک با سرعتی در حدود زیر مجاز خواهد بود:
- در محوطه ای که ساختمان ها واقع هستند: ۵ کیلومتر در ساعت
  - در جاده ها ۱۵ کیلومتر در ساعت

بازرسی و نگهداری

- ۵۳) باید برنامه بازرسی و نگهداری از دستورالعمل های پیشنهاد شده توسط کارخانه سازنده پیروی نماید.
- ۵۴) فقط باید به کارکنان آموزش دیده و صاحب اختیار اجازه بازرسی، نگهداری، تعمیر، و تنظیم لیفتراک داده شود.
- ۵۵) در زمانی که لیفتراک در منطقه خطرناک (در طبقه بندی قابل انفجار) قرار دارد، نباید تعمیری صورت پذیرد.
- ۵۶) ترمزها، مکانیسم های هدایتی، مکانیسم های کنترل، لوازم مربوط به اخطار، حفاظ ها، چراغ ها، دستگاه فرمان خودکار، ابزار مربوط به بالابردن های بیش از حد مجاز، و لوازم ایمنی باید به طور منظم بازرسی و در شرایط عملکردی ایمن نگهداری شوند.
- ۵۷) همه بخش های مربوط به مکانیسم های بالابرو کج کننده و قسمت های مربوط به قاب (frame) را به دقت بازرسی کنید و آنها را در شرایط عملکردی ایمن نگهداری نمایید.
- ۵۸) برای لیفتراک های ویژه یا ابزارهایی که برای کار در مناطق خطرناک طراحی و تایید شده اند، مطمئن شوید که اجزای اصلی و تایید شده عملکردی ایمن، با نگهداری صحیح، حفظ می شوند.
- ۵۹) سیستم های سوخت رسانی را از نظر وجود نشتی و شرایط مناسب همه قسمت های بررسی کنید. در صورت وجود سیستم سوخت رسانی ای که نشتی داشته باشد، به آن توجه ویژه داشته باشید. برای جلوگیری از بکار بردن لیفتراک تا زمانی که نشتی آن برطرف شود، اقدام به عمل آید.

تهیه کننده :	تایید کننده :	تصویب کننده :	کد مدرک : AA-WI-79	وضعیت کنترل :
تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :		

اداره کل بنادر و کشتیرانی خرمشهر

نام فرم : دستورالعمل ایمنی

کد : ID-16-F03-00

نام دستورالعمل: دستورالعمل ایمنی لیفتراک

- ۶۰) همه سیستم های هیدرولیکی را بازرسی و نگهداری نماید. سیلندرها، tilt، شیرها، وسایر بخش های مشابه را بررسی نماید تا مطمئن شوید که نشتی ها گسترش نیافته اند و خطر آفرین نشده اند.
- ۶۱) باتری ها، موتورها، کنترل کننده ها، کلیدهای محدود کننده، وسایل حفاظتی، هادی های الکتریکی، و ارتباطات را بازرسی و نگهداری نماید. توجه ویژه ای به وضعیت عایق الکتریکی نماید.
- ۶۲) آن دسته از تعمیرات مربوط به سیستم های سوخت رسانی و احتراق لیفتراک های صنعتی که خطر حریق را در بر دارند، فقط می بایست در مکان هایی که برای چنین تعمیراتی طراحی شده اند، منتقل شوند.
- ۶۳) باید قبل از اقدام به تعمیر سیستم الکتریکی لیفتراک ها، ارتباط باتری را قطع نمود.
- ۶۴) زمانی که دمای هر قسمت از هر لیفتراکی، بیش از حدی شود که در هنگام عملکرد طبیعی داشت، باید آن وسیله را از استفاده خارج نمود و تا زمانی که علت چنین افزایش دمایی برطرف نگردد، از آن استفاده نشود.
- ۶۵) در صورتی که بخواهیم از گاز نفتی مایع شده (LPG) به عنوان سوخت برای لیفتراک های صنعتی که از ابتدا بنزین به عنوان سوخت آنها تایید شده است، استفاده نماییم، باید تغییرات کاملی صورت گیرد که منجر به ایجاد لیفتراکی می شود که مطابق ویژگی های تعیین شده برای لیفتراک های طراحی شده با سوخت LP یا LPS است.
- ۶۶) تجهیزات مبدل و روش پیشنهادی نصب باید به وسیله کارخانه سازنده تایید شوند. باید همه بخش هایی که نیاز است تا آنها را جایگزین نماییم، فقط با بخش های معادل خودشان و متناسب با ایمنی آنها می باشد که در طراحی اصلی مورد استفاده قرار گرفتند، جایگزین شوند.

تهیه کننده :	تایید کننده :	تصویب کننده :	کد مدرک : AA-WI-79	وضعیت کنترل :
تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :	تاریخ و امضاء :		